

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0366/2008

23. 9. 2008

ZPRÁVA

o založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy (2008/2131(INI))

Výbor pro rozvoj

Zpravodaj: Anders Wijkman

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU .....**Error! Bookmark not defined.**

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI .....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU .....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU**Error!
Bookmark not defined.**

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU**Error! Bookmark not
defined.**

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o založení globální aliance pro změnu klimatu (dále jen „aliance“) mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy (2008/2131(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. září 2007 s názvem „Založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy“ (KOM(2007)0540),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. listopadu 2007 o založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2003 nazvané „Změny klimatu v kontextu rozvojové spolupráce – akční plán pro období let 2004–2008“ (KOM(2003)0085),
- s ohledem na první dvouletou zprávu Komise (2004–2006) o pokroku při provádění akčního plánu EU v oblasti změny klimatu a rozvoje, která byla předložena dne 9. listopadu 2007 na Evropských dnech rozvojové pomoci konaných v Lisabonu,
- s ohledem na zprávu vysokého představitele a Evropské komise Evropské radě ze dne 14. března 2008 nazvanou „Změna klimatu a mezinárodní bezpečnost“,
- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 29. července 2007 s názvem „Příspěvek se změnou klimatu v Evropě – možnosti pro postup EU“ (KOM(2007)0354),
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie: „Evropský konsenzus“¹,
- s ohledem na Pařížskou deklaraci o účinnosti pomoci přijatou dne 2. března 2005 v návaznosti na fórum na vysoké úrovni o účinnosti pomoci (Pařížská deklarace),
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Evropské komise o humanitární pomoci Evropské unie nazvané „Evropský konsenzus o humanitární pomoci“²,
- s ohledem na rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) z roku 1992,
- s ohledem na Zprávu o lidském rozvoji 2007–2008 nazvanou „Boj proti změně klimatu: lidská solidarita v rozděleném světě“ vydanou v rámci Rozvojového programu OSN,

---

¹ Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1.

² Úř. věst. C 25, 30. 1. 2008, s. 1.

- s ohledem na deklaraci z Malé o lidském rozměru celosvětové změny klimatu přijatou v Malé (Maledivská republika) v roce 2007,
  - s ohledem na plán z Bali přijatý na konferenci OSN o změně klimatu konané na indonéském ostrově Bali v prosinci 2007,
  - s ohledem na čtvrtou hodnotící zprávu nazvanou „Změna klimatu 2007: dopady, přizpůsobení a zranitelnost“, kterou vypracovala pracovní skupina II Mezivládního grémia pro změnu klimatu,
  - s ohledem na zprávu Nicholase Sterna nazvanou „Ekonomické aspekty změny klimatu: Sternova studie“ (Sternova zpráva) z roku 2006,
  - s ohledem na Deklaraci o začlenění přizpůsobení se změně klimatu do rozvojové spolupráce přijatou ministry pro rozvoj a životní prostředí členských zemí OECD dne 4. dubna 2006,
  - s ohledem na zprávu OECD z roku 2007 nazvanou „Bilance pokroku při začleňování přizpůsobení se změně klimatu do činnosti v oblasti rozvojové spolupráce“,
  - s ohledem na rámec činnosti pro období let 2005–2015 z Hjógo: Budování odolnosti národů a společenství vůči katastrofám přijatý Světovou konferencí o zmírňování katastrof, která se konala v lednu 2005 v japonském Kóbe v prefektuře Hjógo,
  - s ohledem na dvouletou zprávu Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) nazvanou „Stav lesů ve světě v roce 2007“,
  - s ohledem článku 45 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro rozvoj a na stanoviska Výboru pro zahraniční věci, Rozpočtového výboru a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A6-0366/2008),
- A. vzhledem k tomu, že změna klimatu v mnoha rozvojových zemích vážně ohrožuje snižování chudoby, lidských práv, míru a bezpečnosti, dostupnosti vody a potravin a dosažení rozvojových cílů tisíciletí,
- B. vzhledem k tomu, že v některých rozvojových zemích lesy ustupují plodinám pro výrobu biopaliva,
- C. vzhledem k tomu, že průmyslově vyspělé země nesou historickou zodpovědnost za změnu klimatu a je jejich morální povinností pomáhat rozvojovým zemím v úsilí přizpůsobit se důsledkům této změny,
- D. vzhledem k tomu, že rozvojové země přispívají ke změně klimatu nejméně, ale budou nejméně postiženy jejími důsledky, včetně nedostatečného zajištění vody a potravin v důsledku sucha a dezertifikace, stejně jako vlivem stoupající hladiny moří, nových problémů v zemědělství, nových zdravotních rizik, extrémních meteorologických jevů a tlaků způsobených migrací; vzhledem k tomu, že rozvojové země mají současně nejmenší možnost čelit těmto následkům,

- E. vzhledem k tomu, že v mnoha průmyslových zemích se opatřením pro přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika dostalo v poslední době značné pozornosti, a vzhledem k tomu, že tytéž potřeby jsou, pokud jde o nízkopříjmové země, výrazně zanedbávány;
- F. vzhledem k tomu, že ilegální a neudržitelné dovozy vytěženého dřeva do EU výrazně podporují odlesňování a podle odhadů stojí chudé země ročně miliardy eur;
- G. vzhledem k tomu, že odlesňování způsobuje podle odhadů 20 % z celkových emisí skleníkových plynů, a vede tak k odhadované ztrátě 13 milionů hektarů tropických pralesů ročně; vzhledem k tomu, že odlesňování v tropických oblastech vážně ohrožuje biologickou rozmanitost a existenci více než miliardy chudých lidí žijících v těchto lesích a z těchto lesů,
- H. vzhledem k tomu, že konkrétní důsledky změny klimatu často musejí být řešeny na místní úrovni místními orgány; vzhledem k tomu, že řádné propojení mezinárodní, státní a místní úrovně tvorby politiky je proto při vypracovávání plánu účinného přizpůsobení se změně klimatu a strategie na zmírnění jejího dopadu klíčovým problémem; vzhledem k tomu, že je třeba provést rozsáhlé strukturální změny, aniž by byl obětován přístup ve prospěch chudých lidí založený na jednotlivých komunitách;
- I. vzhledem k tomu, že se bezpečnostním hrozbám vyvolaným změnou klimatu, zahrnujícím konflikty o vzácné přírodní zdroje, přírodní katastrofy způsobené změnou klimatu a rozsáhlé migrační toky, dostává stále většího uznání; a vzhledem k tomu, že pro zajištění účinné přizpůsobivé reakce v rozvojových zemích bude klíčové vypracování strategií zaměřených na řešení společných klimatických / bezpečnostních problémů;
- J. vzhledem k tomu, že mezinárodní úsilí v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a snížení rizika katastrof bylo až dosud nedostatečné, roztržité, špatně koordinované a v řadě případů pro rozvojové země těžko dostupné, tedy v přímém rozporu s cíli stanovenými v Evropském konsenzu a v Pařížské deklaraci,
- K. vzhledem k opatřením pro přizpůsobení se změně klimatu by měly být strategie zaměřené na snižování rizika katastrof a budování kapacit pro rozvoj úzce propojeny, avšak dosud byly pouze ve velmi malé míře integrovány do agentur pro rozvojovou spolupráci a do mezinárodních organizací; a vzhledem k tomu, že z hlediska úspěšné realizace globální aliance pro změnu klimatu by byl zásadní jednotný promyšlený přístup;
- L. vzhledem k tomu, že je nezbytné vytvořit víceoborové skupiny tvořené řídicími pracovníky v oblasti zvládání katastrof, odborníky v oblasti rozvoje, pracovníky zabývajícími se plánováním, klimatologií a odborníky v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, kteří by schválili nejlepší postupy pro regionální rozvoj;
- M. vzhledem k tomu, že včasná opatření zaměřená na přizpůsobení se změně klimatu a snížení rizik katastrof jsou jasně nákladově efektivnějším řešením; vzhledem k tomu, že jeden dolar vynaložený na snížení rizika katastrof může podle odhadů uspořit až sedm dolarů vynaložených v reakci na katastrofu, což je také silným argumentem pro předběžné financování pomoci;

- N. vzhledem k tomu, že je proto nutné odmítnout jakékoli snahy o dvojitě započítávání finančních prostředků EU určených na splnění rozvojových cílů tisíciletí a příslibů v rámci UNFCCC;
- O. vzhledem k tomu, že jakýkoli odklad v přijetí pevného rozhodnutí o opatřeních nezbytných pro omezení dopadů a vlivů změny klimatu povede k mnohem větším nákladům,
- P. vzhledem k tomu, že většina ekologických problémů, včetně těch, které s sebou přináší změna klimatu, je prohlubována růstem počtu obyvatel a rostoucí velikostí populace, zatímco dynamika obyvatelstva, pokud jde o růst, distribuci a složení, je nedílnou součástí procesu rozvoje, neboť jednak ovlivňuje změnu životního prostředí, a jednak je touto změnou sama ovlivňována; vzhledem k tomu, že konference o populaci a rozvoji konaná v Káhiře v roce 1994 jasně zdůraznila množství výhod, které vyplývají z účelové, místně orientované a nenásilné populační politiky, přesto populační otázky dosud většinou nebyly začleněny do plánování rozvoje nebo přizpůsobení;
- Q. vzhledem k tomu, že k dosažení účinného začlenění přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování jejích důsledků do rozvojových politik je nutné se zabývat všemi politikami v oblasti zemědělství, vodohospodářství, hospodaření s lesními zdroji, zdravotnictví, infrastruktury a vzdělání i populační politikou,
- R. vzhledem k tomu, že snižování korupce by zvýšilo účinnost přizpůsobení se změně klimatu a úsilí o zmírnění jejího dopadu,
- S. vzhledem k tomu, že z výše uvedené revize akčního plánu EU pro změnu klimatu a rozvoj provedené v roce 2007 vyplývá, že pokrok při začleňování změny klimatu do rozvojových politik EU, zvláště ve strategických dokumentech jednotlivých zemí a regionálních strategických dokumentech, je nedostatečný a příliš pomalý,
- T. vzhledem k tomu, že v současnosti existuje obrovský schodek, pokud jde o financování přizpůsobení se rozvojových zemí změně klimatu; vzhledem k tomu, že výše nákladů na přizpůsobení se změně klimatu je odhadována na 50 až 80 miliard USD ročně, ale celková výše prostředků získaných prostřednictvím multilaterálních mechanismů financování dosáhla v polovině roku 2007 necelých 0,5 % této částky,
- U. vzhledem k tomu, že ačkoli si Evropská unie sama stanovila cíl získat vedoucí postavení v boji proti změně klimatu, rozpočet EU neodráží prioritu, kterou mají politiky a opatření přijatá Evropskou unií pro boj proti změně klimatu;
- V. vzhledem k tomu, že část prostředků na financování aliance bude poskytována z Evropského rozvojového fondu a v rámci tematického programu pro životní prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji (v souladu s článkem 13 nástroje rozvojové spolupráce¹),

---

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 ze dne 18. prosince 2006, kterým

- W. vzhledem k tomu, že Evropský rozvojový fond je využíván zejména pro financování nových iniciativ; vzhledem k tomu, že by Komise měla dodržet svůj závazek najít nové zdroje financování pro zachování Evropského rozvojového fondu; vzhledem k tomu, že parlamentní Výbor pro rozvoj dospěl v mnoha případech k závěru, že by Evropský rozvojový fond měl být integrován do rozpočtu EU s cílem zajistit demokratickou kontrolu nad způsobem jeho využívání,
- X. vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 21 o přijímání strategických zpráv a víceletých orientačních programů a s čl. 35 odst. 2 nástroje rozvojové spolupráce má Evropský parlament právo na kontrolu činnosti Komise, jak je uvedeno v čl. 5 a 8 rozhodnutí 1999/468/ES,
- Y. vzhledem k tomu, že mechanismus čistého rozvoje byl dosud velmi málo vhodný k uspokojování potřeb nejchudších zemí týkajících se investování do čisté technologie, neboť zatímco v Africe se realizuje méně než 3 % všech projektů v rámci mechanismu čistého rozvoje, je na projekty realizované v Číně, Indii, Koreji a Brazílii věnováno 90 % certifikovaných snížení emisí (CER),
1. vítá iniciativu Komise vytvořit alianci, jež představuje důležité uznání důsledků změny klimatu pro rozvoj; vyzývá však Komisi, aby dále upřesnila, jak významný přínos bude tato aliance mít; v této souvislosti zdůrazňuje, že nedílnou součástí činnosti aliance musí být koordinace a spolupráce s ostatními významnými účastníky, čímž se zajistí optimální vzájemné doplňování jednotlivých iniciativ;
  2. domnívá se, že tato aliance je důležitým pilířem vnější činnosti EU v souvislosti se změnou klimatu a že představuje doplňkovou a podpůrnou platformu pro probíhající proces v souvislosti s Rámcovou úmluvou Organizace spojených národů o změně klimatu a Kjótským protokolem, která napomáhá rychlejšímu uplatnění této úmluvy a protokolu a s nimi spojených dohod;
  3. opakovaně zdůrazňuje naléhavé závěry dokumentu o změně klimatu a mezinárodní bezpečnosti¹, který předložil dne 14. března 2008 Evropské radě vysoký představitel EU a Komise, jež varují, že změna klimatu zvyšuje bezpečnostní rizika pro EU, představuje přílišné břemeno pro státy a regiony ve světě, které jsou již nyní nestabilní a náchylné ke konfliktu, a narušuje úsilí o dosažení rozvojových cílů tisíciletí;
  4. konstatuje, že úsilí v boji proti změně klimatu se musí opírat nejen o politické podněty, ale také o občanskou společnost, a to jak v rozvinutých, tak v rozvojových zemích; domnívá se, že by měly být zahájeny informační kampaně pro veřejnost a přijaty výchovné programy na školách a univerzitách, které občany seznámí s analýzami a hodnoceními stavu změny klimatu a navrhnou, jak vhodně reagovat, zvláště pokud jde o změnu způsobu života s cílem omezit emise;
  5. zdůrazňuje, že v oblasti politiky EU pro změnu klimatu a rozvoj je důležité posílit

---

se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci (Úř. věst. L 378, 27.12.2006, s. 41).

¹ S113/08

koordinaci a spolupráci mezi Komisí a členskými státy; aliance je mimořádnou příležitostí pro dodržení zásad tvořících základ Evropského konsenzu a Pařížské deklarace i akčního programu přijatého na Mezinárodní konferenci OSN o populaci a rozvoji konané v Káhiře v roce 1994; je dále přesvědčen, že jedním z důležitých úkolů je, aby aliance sloužila jako referenční středisko pro iniciativy členských států;

6. vyzývá EU, aby se zasadila o to, že se změna klimatu stane jednou z hlavních součástí její politiky rozvojové spolupráce; domnívá se mimoto, že boj proti změně klimatu musí řešit strukturální příčiny a žádá o systematické posouzení rizika změny klimatu, které by pokrývalo všechny aspekty plánování politiky a rozhodování, včetně obchodu, zemědělství a zajištění potravin, a to jak v EU, tak i v rozvojových zemích;
7. zdůrazňuje, že by aliance měla přijmout konkrétní opatření pro řešení souvislostí mezi dopadem změny klimatu na rozvoj, včetně politik EU v oblasti zemědělství, obchodu a rybolovu, a problémy souvisejícími s vývozními dotacemi, jako je vázaná pomoc, břemeno zadluženosti, exportní úvěry a komerční využívání potravinové pomoci, nucená privatizace a liberalizace klíčových hospodářských odvětví;
8. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že Globální aliance pro změnu klimatu s financováním ve výši 60 milionů EUR na období 2008–2010 má doplňovat proces probíhající v rámci UNFCCC, je třeba se vyhnout překrývání jejich činnosti a soustředit prostředky na opatření, která představují největší přínos; domnívá se, že jakmile bude dosaženo dohody o změně klimatu pro období po roce 2012, bude nutné zrevidovat cíle a financování aliance s ohledem na výsledky této dohody;
9. zastává názor, že prostředky mimo UNFCCC nelze započítávat do plnění závazků rozvinutých zemí podle této úmluvy;
10. domnívá se, že částka 60 milionů EUR, která byla doposud na alianci vyčleněna, je krajně nedostatečná; vyzývá Komisi, aby stanovila dlouhodobý cíl pro financování aliance ve výši nejméně 2 miliard EUR ročně do roku 2010 a 5–10 miliard EUR ročně do roku 2020;
11. vyzývá Komisi, aby poskytla podrobné informace o stávajících finančních mechanismech pro změnu klimatu a rozvoj na státní i mezinárodní úrovni; vyzývá Komisi, aby na základě těchto informací urychleně navrhla, jaká opatření je nutné učinit pro zvýšení finanční podpory EU v oblasti změny klimatu a rozvoj, tak aby zajistila co nejlepší koordinaci současných iniciativ a co nejlépe je doplňovala;
12. zdůrazňuje, že pokud má být změna klimatu brána vážně, je nutné nalézt nové způsoby financování prostřednictvím různých rozpočtových linií a nových zdrojů financování, jako jsou finanční prostředky na humanitární pomoc pro katastrofy související s klimatem, finanční prostředky v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a nástroj pro stabilitu v souvislosti s preventivní bezpečnostní politikou nebo v reakci na bezpečnostní hrozby či konflikty související se změnou klimatu, případně jiné finanční prostředky pro vnější činnost a dále ekologické daně, partnerství veřejného a soukromého sektoru a jiné inovativní mechanismy financování používané k tomuto účelu;

13. se zájmem bere na vědomí závěry předsednictví Evropské rady ze dne 19. a 20. června 2008 a jejich rozpočtové důsledky; domnívá se, že tyto rozpočtové požadavky je možné uspokojit pouze s využitím prostředků stanovených v interinstitucionální dohodě ze dne 17. května 2006 o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení¹; znovu zdůrazňuje, že na nové úkoly je třeba poskytnout nové finanční prostředky;
14. konstatuje v této souvislosti, že oficiální rozvojová pomoc EU dosud nedosáhla cíle 0,56 % z HND EU do roku 2010 a že si lze pouze obtížně představit, jak bude EU moci dostát všem svým závazkům, aniž by našla nové inovativní zdroje;
15. vyzývá Komisi, aby zvýšila okamžité financování aliance, čehož by bylo vzhledem k naléhavosti situace možné dosáhnout zpočátku prostřednictvím tematického programu pro životní prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a 10. Evropského rozvojového fondu; současně zdůrazňuje naléhavou potřebu vyčlenit dodatečné prostředky mimo oficiální rozvojovou pomoc na přizpůsobení se změně klimatu a na rozvoj inovativních finančních mechanismů určených pro tento účel;
16. připomíná Komisi, že pokud jsou na financování aliance vynakládány prostředky pocházející z tematického programu pro životní prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji nebo z EDF, měly by být jakožto rozvojové fondy využívány pouze na opatření v souladu s rozvojovou pomocí vymezenou Výborem pro rozvojovou pomoc OECD; trvá na tom, že by toto mělo být pouze jednorázovým způsobem financování, a že další financování musí být nalezeno pomocí alternativních zdrojů;
17. vyzývá Komisi, aby zajistila, že financování aliance ze zdrojů tematického programu pro životní prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a z EDF nebude na úkor důležitých cílů rozvojové spolupráce, jako je vzdělávání, zdraví, rovnost mezi ženami a muži nebo přístup k vodě;
18. zdůrazňuje, že členské státy EU musejí převzít mnohem větší odpovědnost za financování a za sladění svých rozvojových aktivit ve vztahu k alianci;
19. vyzývá Komisi a členské státy, aby se dohodly na vyčlenění nejméně 25 % očekávaného výtěžku dražeb v systému EU pro obchodování s emisemi za příští obchodovací období na účely financování aliance a dalších opatření v oblasti změny klimatu v rozvojových zemích, včetně úsilí zaměřeného na ochranu lesů a snížení emisí z odlesňování a znehodnocování lesů;
20. vyzývá Komisi, aby využila nadcházejícího přezkumu rozpočtu EU jako příležitosti pro opětovné posouzení priorit v celkových výdajích a vyčlenění dodatečných finančních prostředků obecně pro oblast změny klimatu a rozvoje a konkrétně pro alianci, a to i prostřednictvím přesměrování finančních prostředků společné zemědělské politiky (SZP);
21. vyzývá Komisi a členské státy, aby urychleně realizovaly myšlenku globálního mechanismu financování změny klimatu podle vzoru mezinárodního nástroje na financování imunizace a plán na předběžné financování pomoci, což by umožnilo

---

¹ Úř. věst. C 139, 14. 6. 2006, s. 1.

- během poměrně krátké doby zajistit značné prostředky na financování aliance;
22. vyzývá Komisi, aby nabídla soukromému sektoru, aby se stal blízkým partnerem aliance, a aby tak uznala, že veřejné finanční prostředky by mohly hrát úlohu katalyzátoru při poskytování investičních pobídek a při zajišťování přístupu k trhům a technologiím; výslovně doporučuje Komisi, aby investovala do vytváření partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem v klíčových oblastech, jako je zajištění dodávek vody a budování infrastruktury v ohrožených oblastech, jejichž financování je v současné době velmi nedostatečné, a to vzhledem k tomu, že změna klimatu má dopad na řadu oblastí politik (přístup k vodě, veřejné zdravotnictví, dodávky energie, apod.) vyžadujících zásah státních a místních orgánů; připomíná, že by prioritou EU mělo být posílení akceschopnosti veřejného sektoru v těchto oblastech;
  23. vyzývá Komisi, aby navázala spolupráci s odvětvím soukromého pojišťovnictví a hledala způsoby nastavení základních pojistných systémů pro financování přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof s využitím státní, regionální i individuální úrovně pojištění;
  24. vyjadřuje politování nad tím, že zapojení vlád, občanské společnosti a místních orgánů rozvojových zemí ve fázi plánování aliance bylo celkově nedostatečné; vyzývá Komisi, aby zajistila, že rozhodování ve fázi vypracovávání, provádění, přidělování finančních prostředků a hodnocení bude probíhat ve spolupráci se zainteresovanými stranami;
  25. vyzývá Komisi, aby využila alianci k podpoře a posílení schopností partnerských zemí identifikovat, zvládat a zmírňovat bezpečnostní hrozby, které představuje změna klimatu, a vybízí Komisi, aby na tyto účely vyčlenila dodatečné finanční prostředky; dále vyzývá Komisi, aby zajistila plné zapojení generálního ředitelství pro vnější vztahy do celého procesu plánování a realizace aliance a aby zajistila optimální propojenost politiky rozvojové spolupráce se změnou klimatu a zahraniční a bezpečnostní politikou;
  26. vyzývá Komisi, aby využila alianci k zahájení diskuze se společenstvím dárců i s partnerskými zeměmi o zvýšení připravenosti a pohotovostního plánování pro případ rozsáhlé migrace, pokud se některé oblasti stanou v důsledku změny klimatu neobyvatelné;
  27. vyžaduje, aby aliance byla vybavena účinnými mechanismy podávání zpráv, včetně podrobných ukazatelů pokroku a kontrolních systémů;
  28. domnívá se, že zvláštní přínos a schopnosti aliance by mohly vytvořit spojení mezi místními adaptačními opatřeními a globálními politickými rámci v oblasti klimatu a rozvoje; vítá v této souvislosti šňůru „politického dialogu“ aliance jakožto důležitý krok pro propojení agendy snižování chudoby a rozvojových cílů tisíciletí s agendou změny klimatu; zdůrazňuje však, že aliance bude úspěšná, pouze pokud bude součástí celkové strategie EU pro jednání po roce 2012, při kterých je nejvyšší prioritou silná podpora zmírňovacích a adaptačních opatření v rozvojových zemích;
  29. vybízí Komisi, aby využila politický dialog a plánované společné prohlášení EU, nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových států jako fórum pro prosazení myšlenky „globální smlouvy“, kde jsou opatření v rámci rozvojové

spolupráce a změny klimatu integrována v jeden celek, přičemž problematika zvyšování počtu obyvatelstva je to tohoto celku začleněna jakožto explicitní prvek, jak je plánováno v rámci iniciativy Globálního Marshallova plánu;

30. zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit úsilí o začlenění problematiky přizpůsobení se změně klimatu, snižování rizika katastrof a opatření týkajících se populace a reprodukčního zdraví do rozvojové pomoci Komise i členských států, zejména ve fázi jejich realizace, neboť z hlediska systémového řešení se jedná o naprosto zásadní oblasti; vyzývá Komisi, aby k dosažení pokroku v této oblasti využila nadcházejícího střednědobého přezkumu strategických dokumentů jednotlivých zemí;
31. zdůrazňuje, že Komise musí vedle aliance dále rozvíjet svou odpověď na přezkum akčního plánu EU pro klimatické změny a rozvoj, který obsahuje množství důležitých prvků, jež nesmějí být ztraceny, včetně vytvoření terénních informačních systémů pro lepší koordinaci a přístup k informacím;
32. zdůrazňuje, že při rozvoji a provádění akčních programů jednotlivých zemí pro přizpůsobení se změně klimatu s využitím prostředků Světového fondu pro životní prostředí se projevují některé nedostatky v důsledku nedostatečného financování, podcenění nákladů na přizpůsobení se změně klimatu, slabých vazeb na lidský rozvoj, příliš byrokratických kanálů ztěžujících přístup k finančním prostředkům a projektové předpojatosti; vyzývá Komisi, aby se v průběhu poskytování další podpory akčním programům jednotlivých zemí pro přizpůsobení se změně klimatu v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových zemích v rámci aliance těmito nedostatky důkladně zabývala; v souvislosti s tím vítá záměr Komise prozkoumat možnosti budování kapacit správních institucí s využitím rozpočtové podpory v rámci těchto programů;
33. zdůrazňuje, že úspěšné využití rozpočtové podpory pro rozvojově orientované přizpůsobení se změně klimatu závisí na rozsáhlém využívání všech prostředků, které jsou v systémech rozpočtové podpory k dispozici, včetně diskuze o politických prioritách, dlouhodobého sledování a technické pomoci při sestavování a plnění rozpočtu; dále zdůrazňuje potřebu aktivního zapojení občanské společnosti a místních společenství; vyzývá také Komisi, aby byla připravena využívat doplňková opatření tam, kde rozpočtová podpora není vhodná nebo kde neprospívá chudým a nejvíce ohroženým;
34. vyzývá Komisi, aby zajistila, že plánovaný výzkum v oblasti přizpůsobování se rozvojových zemí změně klimatu prováděný v rámci aliance o má jasnou perspektivu vycházející zdola, že je zaměřen na chudé a nejohroženější, veden potřebami místních společenství a prováděn ve spolupráci s lidmi, jichž se tato problematika týká; zdůrazňuje význam oznamování výsledků adaptačního výzkumu cílovým skupinám prostřednictvím dostupných forem sdělovacích prostředků;
35. vyzývá Komisi, aby vyčlenila značné zdroje na výzkum ekonomické stránky přizpůsobování se změně klimatu v rozvojových zemích, včetně lepšího porozumění budoucích nákladů na nezbytnou restrukturalizaci obchodní, zemědělské a bezpečnostní politiky a institucí; uznává, že mezery ve znalostech v této oblasti představují překážku pro účinná adaptační opatření a účelné vynakládání prostředků veřejných i soukromých subjektů;

36. zdůrazňuje, že je důležité předávat partnerským zemím aliance poznatky a technologie – včetně technologií sloužících k omezení nebezpečí vzniku katastrof; za tímto účelem vyzývá Komisi, aby podporovala internetovou „knihovnu“ s relevantními údaji o přizpůsobování se změně klimatu a aby umožnila výměnný program mezi těmito zeměmi určený pro odborníky v oblasti přizpůsobování se změně klimatu;
37. znovu zdůrazňuje význam promyšlené politiky a žádá Komisi, aby se zabývala tématem začlenění změny klimatu do úsilí o snížení chudoby v době, kdy je prováděn přezkum rozpočtu EU, i při přezkumu různých nástrojů rozvoje v polovině období;
38. vyzývá Komisi, aby věnovala větší pozornost dopadu změny klimatu na zemědělství a lesnictví a na přizpůsobení se zemědělství a lesnictví změně klimatu; vyzývá Komisi, aby využila aliance k podpoře rozvoje ekologicky přiměřené zemědělské politiky s tím, že prioritou by se mělo stát zajištění potravin pro obyvatele; vyzývá dále Komisi, aby pomohla vytvořit vhodný institucionální a finanční rámec pro chudé obyvatele venkovských oblastí, kteří jsou existenčně závislí na zemědělství;
39. zdůrazňuje, že zemědělství v chudých rozvojových zemích je přímo výrazně ovlivněno změnou klimatu, což může mít dramatické důsledky na zajišťování potravin; žádá proto Komisi, aby využila alianci k vytvoření zemědělské politiky a způsobů produkce, které budou lépe uspokojovat potřeby místního obyvatelstva a budou představovat dlouhodobé řešení problematiky rychle rostoucích cen potravin; doporučuje Komisi, aby podporovala zejména inovační řešení, jako je vytváření „zelených pásů“ kolem měst v reakci na základní potravinové potřeby městského obyvatelstva v rozvojových zemích;
40. vítá záměr Komise navrhnout strategii EU pro snížení rizika katastrof, což je důležitým krokem při překonávání propasti mezi snižováním rizika katastrof, úsilím o rozvoj a o přizpůsobení se změně klimatu; v souvislosti s tím vyzývá Komisi, aby vyjasnila, jak může aliance této integraci napomoci v praktické rovině;
41. zdůrazňuje, že strategie zaměřená na snížení rizika katastrof nepřinese podstatné výsledky bez konkrétního plánu opatření a zásadního přerozdělení rozpočtových výdajů, jež zajistí dlouhodobé financování snižování rizika katastrof a přizpůsobení se změně klimatu coby součásti běžné rozvojové pomoci, a nikoliv, jak je tomu dnes, jako krátkodobého humanitárního problému s nízkou prioritou;
42. zdůrazňuje, že s ohledem na zajištění úspěšné realizace aliance jsou nezbytné dodatečné lidské zdroje v rámci EuropeAid a delegací EU; vyzývá Komisi, aby v rozpočtu na rok 2009 vyčlenila na tuto oblast značné finanční prostředky; v rámci širšího výhledu rovněž vyzývá Komisi, aby věnovala podstatně více prostředků na odbornou přípravu pracovníků příslušných generálních ředitelství Komise a členů jejich delegací v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof, kde je nutné se zaměřit především na prohlubování praktického know-how;
43. vzhledem k tomu, že aliance je zosobněním opatření na zmírňování změny klimatu, zdůrazňuje, že pokud mají být nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové země schopny rozšířit svou účast v mechanismech čistého rozvoje, potřebují vybudovat své kapacity a získat technickou podporu; vyzývá rovněž Komisi, aby se aktivně účastnila mezinárodních rozhovorů o změně klimatu s cílem posílit mechanismy čistého rozvoje,

aby byla zajištěna jejich doplňkovost a provázanost s rozvojovými a klimatickými cíly; vyzývá dále Komisi, aby se nezaměřovala výhradně na mechanismus čistého rozvoje jako hlavní nástroj politiky, ale aby alternativně podpořila také opatření ke zmírnění důsledků změny klimatu, která jsou pro nejméně rozvinuté země vhodnější, přičemž je nutné upřednostnit aktivity zaměřené na využívání půdy, změnu využívání půdy a lesnictví i na nízkouhlíkové technologie;

44. vyzývá Komisi, aby urychleně rozvinula ambiciózní doplňkové politické iniciativy, zejména v oblasti ochrany lesů a moří, udržitelného využívání přírodních zdrojů a technické spolupráce zaměřené na zmírnění důsledků změny klimatu, kde finanční potřeby daleko přesahují to, co se v současné době poskytuje v rámci aliance; vyzývá především k výrazným opatřením v rámci EU ve formě finanční podpory, technické pomoci, převodu technologií a spolupráce s rozvojovými zeměmi, která by usnadnila co nejdřívejší využívání technologií s nízkými emisemi skleníkových plynů a způsobů produkce šetrných k životnímu prostředí;
45. vyzývá Komisi, aby přezkoumala svůj návrh kritérií udržitelnosti pro biopaliva, zavedla přísnější požadavky na přínos pro klima a ekosystémy při současném zohlednění dopadů změny v nepřímém využívání půdy a dopadů na rozvoj místních společenství; zdůrazňuje, že se kritéria udržitelnosti nesmějí stát novými ochrannými opatřeními, ale že by měla být vytvářena v dialogu s rozvojovými zeměmi, při uznání jejich komparativní výhody ve výrobě biopaliv, a doplněna o větší podporu při budování kapacit;
46. věří, že navržený Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii je v tomto rámci významným nástrojem, který by mohl hrát důležitou roli v projektech energetické účinnosti a při propagaci obnovitelné energie v rozvojových zemích;
47. vyzývá Komisi, aby urychleně vypracovala komplexní program ke snížení odlesňování a znehodnocování lesů v rozvojových zemích, včetně podpory dobrovolných dohod o partnerství v rámci programů pro vymahatelnost práva, správu a obchod v lesnictví a konkrétních návrhů mechanismů financování, které budou předloženy na konferenci smluvních států Úmluvy o změně klimatu v Poznani v prosinci 2008; znovu zdůrazňuje důležitost mechanismů, které poskytnou odškodnění nejen za nevyprodukované emise skleníkových plynů, ale i za biologickou rozmanitost a za příspěvek k rozvoji lesů;
48. lituje, že Komise dosud nepředložila jasné a důsledné návrhy na zákaz dovozu nelegálně těžného dřeva a výrobků z něj na trh EU; vyzývá Komisi, aby takové návrhy neprodleně předložila;
49. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Komise navrhla vytvořit globální alianci pro změnu klimatu mezi EU a nejméně rozvinutými zeměmi a malými ostrovními rozvojovými státy. Cílem je upevnit vnější opatření EU vůči společným výzvám spojeným se změnou klimatu a se snižováním chudoby. Jde o jeden z kroků při provádění akčního plánu EU pro klimatickou změnu a rozvoj (2004), který je výsledkem hlubšího pochopení toho, že v důsledku změny klimatu musí dojít ke změně našeho nazírání na rozvojovou pomoc.

Globální aliance pro změnu klimatu sleduje dva hlavní cíle: podpořit politický dialog o změně klimatu vedený mezi EU a rozvojovými zeměmi a usnadnit začlenění problematiky související se změnou klimatu do plánů snižování chudoby na místní úrovni a na úrovni jednotlivých členských států.

Posledně zmíněný cíl aliance je ve sdělení rozčleněn do pěti hlavních oblastí činnosti: přizpůsobení se změně klimatu, zmírnění důsledků změny klimatu, odlesňování, snižování rizika katastrof a začlenění změny klimatu do úsilí o rozvoj.

Pro období 2008–2010 vyčleňuje Komise na alianci částku 60 milionů EUR prostřednictvím tematického programu pro životní prostředí a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji včetně energie, který je součástí nástroje rozvojové spolupráce. Bude prozkoumána i možnost využití dalších zdrojů financování prostřednictvím rozpočtu EU, desátého Evropského rozvojového fondu i příspěvků členských států.

Vytvoření aliance je velice vítaným a v mnoha ohledech dobře načasovaným krokem. Důležité je, že může být využita při mezinárodních jednáních o změně klimatu v Poznani v roce 2008 a v Kodani v roce 2009. Jednou z největších překážek dosažení dohody o postupu vůči změně klimatu po roce 2012 je nedůvěra mezi průmyslově vyspělými a rozvojovými zeměmi. Vytvoření fóra pro dialog mezi EU a rozvojovými zeměmi by mohlo významně přispět k budování nové důvěry – za předpokladu, že se EU postaví celosvětově do čela ucelené ambiciózní strategie na jednáních Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) a současně podstatně zvýší podporu pro posílení vyjednávací schopnosti vlád nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států.

Aliance navíc může překonat velkou slabinu EU a mezinárodních rozvojových společenství: propast mezi znalostmi a praktickými opatřeními. Ačkoli povědomí o spojitosti mezi změnou klimatu a rozvojem roste¹ – nejen v klíčových oblastech jako zdravotnictví, zemědělství, lesnictví a snižování rizika katastrof, které jsou velmi důležité pro dosažení rozvojových cílů tisíciletí –, stále dochází k tomu, že při plánování a financování rozvoje se jen málo berou v úvahu změněné podmínky vyvolané změnou klimatu. V důsledku toho hrozí, že úsilí

---

¹ Čtvrtá hodnotící zpráva pracovní skupiny II Mezivládního grémia pro změnu klimatu: Změna klimatu 2007: důsledky změny klimatu, přizpůsobení a zranitelnost; Zpráva UNDP o lidském rozvoji 2007/2008 – Boj se změnou klimatu: lidská solidarita v rozděleném světě.

o rozvoj a snižování chudoby bude dlouhodobě neúspěšné, což negativně ovlivní lidské životy, lidská práva, blahobyt, mír a stabilitu.

Rozvíjením inovativních a účinných politik přizpůsobení se změně klimatu může aliance připravit půdu pro začlenění problematiky změny klimatu do rozvojové pomoci. Z tohoto pohledu by jedním z důležitých úkolů aliance mohlo být překonání stávající mezery mezi snižováním rizika katastrof, přizpůsobením se změně klimatu a rozvojovými politikami. K přírodním hrozbám, které v důsledku změny klimatu budou pravděpodobně stále častější a vyhrcořenější, je nutné přistupovat z hlediska proaktivního řízení rizik, a nikoliv především jako k humanitárnímu problému, jak tomu často bývalo v minulosti. Nové úspěšné strategie v této oblasti mohou posloužit jako vzor nejen pro vlastní rozvojovou pomoc Komise, ale i pro členské státy a další poskytovatele pomoci.

Má-li však být úspěšná, musí aliance čelit řadě výzev, jež v současnosti brání účinným mezinárodním opatřením pro přizpůsobení se změně klimatu:

- V oblasti přizpůsobení se změně klimatu a rozvoje existuje přemíra iniciativ, což vede k nejasnostem na úrovni rozvojových zemí, nadměrné administrativě a neefektivitě.
- Vlády dárcovských zemí stále více soupeří, aby vynikly na základě nových iniciativ či peněz věnovaných na přizpůsobení se změně klimatu, což je samo o sobě pozitivní. Často však není jasné, jak tyto prostředky co nejlépe vynaložit, což vede k nekoordinovanému a neefektivnímu úsilí.
- Nehledě na velké množství iniciativ je financování zcela nedostatečné. Odhaduje se, že na přizpůsobení se změně klimatu bude v rozvojových zemích ročně zapotřebí 50–80 miliard USD. Stávající mechanismy financování však podle předpovědí nebudou schopny vyprodukovat ani 1 % této částky.
- Stále nám chybějí účinné nástroje, s jejichž pomocí bychom mohli přiměřeně pokrývat financování těch přínosů v oblasti klimatu, ekosystému a rozvoje, které nám poskytují tropické pralesy. To má za následek rozsáhlé odlesňování, což je velký neúspěch z hlediska přizpůsobení se změně klimatu a zmírňování jejích důsledků.
- Chybějí nám také politické nástroje, s jejichž pomocí bychom mohli podpořit a posílit opatření ke zmírnění důsledků změny klimatu v nejchudších zemích. Ukazuje se, že rozvojové cíle tisíciletí nepostačují k tomu, aby dokázaly uspokojit specifické potřeby nejchudších zemí, zatímco konvenční pomoc nebere přiměřeně v úvahu problematiku zmírňování důsledků změny klimatu.

Za této situace může aliance sehrát důležitou úlohu zejména v těchto oblastech:

- sloužit jako referenční středisko a podporovat spolupráci a koordinaci mezi Komisí, členskými státy a dalšími iniciativami zaměřenými na přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof;

- mobilizovat finanční a politickou podporu pro přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof jako nepostradatelný prvek budoucího režimu pro změnu klimatu po roce 2012;
- začít poskytovat podporu pro přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof založenou na inovativních programech, přitom se zaměřovat zejména na upevňování správních struktur na makroúrovni v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech a vytvářet vazby od celostátní úrovně k úsilí o budování kapacit v místních společenstvích;
- urychleně prověřit rozvojovou pomoc členských států a Komise z hlediska změn klimatu a snižování rizika katastrof a rozvíjet a rozšiřovat nové metodologie v této oblasti;
- investovat do rozvoje inovativních modelů partnerství veřejného a soukromého sektoru v hlavních oblastech přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof;
- hledat a rozvíjet další mechanismy převodu rizika, přičemž jedním z důležitých cílů je pomoci vrátet lidi do normálního života při velkých katastrofách;
- přispívat ke sloučení agendy snižování chudoby a přizpůsobení se změně klimatu na mezinárodní úrovni i na státní a místní úrovni.

Ve všech uvedených oblastech je důležité, aby aliance byla doplňkem, a nikoliv kopií toho, co v této oblasti už podnikají jiní. Existuje rozdíl mezi atraktivním „vytváření oddělené totožnosti“ a poněkud méně skvělým „doplňováním a koordinací již existujících iniciativ“. Komise by se neměla nechat unést první možností natolik, aby zapomínala na význam druhé eventuality. Aliance však může případně hrát důležitou úlohu tím, že bude rozvíjet politiku a metodologie přizpůsobení se změně klimatu a snižování rizika katastrof tam, kde v současnosti existují mezery.

Vedle těchto cílených opatření, které byly popsány výše jako klíčové oblasti pro činnost aliance, musí Komise urychleně vypracovat ambiciózní doplňkové iniciativy, zejména v oblasti lesnictví a technické spolupráce, kde jsou finanční potřeby mnohem větší než to, co je v současnosti v rámci aliance poskytováno.

Poctivě si musíme přiznat, že prostředky věnované až dosud na alianci – dokonce i pokud se omezí na výše zmíněné cíle – jsou krajně nedostačující. Má-li být úspěšná, musí na ni Komise poskytnout mnohem více prostředků. Povinnost finančně přispívat však mají také členské státy, které až dosud přispěly pouze 5,5 milionů EUR. V první řadě bude důležité stanovit takový cíl v oblasti dlouhodobého financování, který bude odpovídat rozšířenému zaměření a významu aliance.

Dále je třeba urychleně rozvinout inovativní mechanismy financování, což umožní alespoň se přiblížit částkám, které jsou zapotřebí na pokrytí potřeb přizpůsobení se změně klimatu. Jednou z možností, která je ve sdělení zmíněna a měla by se urychleně provést, je vyčlenit na tento účel výtěžek dražeb v systému EU pro obchodování s emisemi. Odhaduje se, že do roku 2020 bude výtěžek ročně dosahovat až 75 miliard EUR. Kdyby se pro začátek

vyčlenilo z tohoto výtěžku 25 % na opatření v oblasti změny klimatu v rozvojových zemích včetně činnosti aliance, znamenalo by to významný a velmi potřebný finanční příspěvek na tyto účely.

Další myšlenkou, kterou se Komise nyní zabývá a která by se případně dala kombinovat s vyčleněním výtěžku dražeb, je globální mechanismus financování důsledků změny klimatu podle vzoru mezinárodního nástroje na financování imunizace a myšlenka předfinancování pomoci, což by umožnilo získat velké množství finančních prostředků za poměrně krátkou dobu. Komise by měla urychleně usilovat o to, aby pro tuto myšlenku získala plnou podporu členských států, a měla by vytvořit globální mechanismus financování důsledků změny klimatu jako strategický krok, jímž vytvoří prostor pro financování přizpůsobení se změně klimatu a opatření před vrcholným zasedáním Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Kodani v roce 2009.

11. 9. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI

pro Výbor pro rozvoj

k založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy (2008/2131(INI))

Navrhovatel: Ryszard Czarnecki

NÁVRHY

Výbor pro zahraniční věci vyzývá Výbor pro rozvoj jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá návrh Komise založit globální alianci pro boj proti změně klimatu (GCCA) mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy a nejhůře vybaveny pro to, aby se změně klimatu přizpůsobily, k čemuž vyzvala v zelené knize nazvané „Přizpůsobení se změně klimatu v Evropě – možnosti pro postup EU“ (KOM(2007)0354) ze dne 29. června 2007; zdůrazňuje, že prohloubení dialogu může hrát důležitou úlohu při mezinárodních jednáních o změně klimatu, která se budou konat v Poznani v roce 2008 a v Kodani v roce 2009;
2. konstatuje, že Evropská unie měla, má a bude mít vedoucí pozici v celosvětovém boji proti změně klimatu; domnívá se, že občané EU mají velkou odpovědnost být pro ostatní svět příkladem, jak žít způsobem šetrným k životnímu prostředí;
3. domnívá se, že aliance je důležitým pilířem vnější činnosti EU v souvislosti se změnou klimatu a že představuje doplňkovou a podpůrnou platformu pro probíhající proces v souvislosti s Rámcovou úmluvou Organizace spojených národů o změně klimatu a s Kjótským protokolem, která napomáhá rychlejšímu uplatnění této úmluvy a protokolu a s nimi spojených dohod;
4. opakovaně zdůrazňuje naléhavé závěry dokumentu o změně klimatu a mezinárodní bezpečnosti¹, který předložil dne 14. března 2008 Evropské radě vysoký představitel EU

---

¹ S113/08

a Komise, jež varují, že změna klimatu zvyšuje bezpečnostní rizika pro EU, představuje přílišné břemeno pro státy a regiony ve světě, které jsou již nyní nestabilní a náchylné ke konfliktu, a narušuje úsilí o dosažení rozvojových cílů tisíciletí;

5. zdůrazňuje, že změna klimatu se stává největší bezpečnostní hrozbou v dnešním světě; konstatuje, že změna klimatu by měla být pro evropskou preventivní bezpečnostní politiku ústřední záležitostí, jak bylo řečeno na zasedání Evropské rady ve dnech 13.–14. března 2008;
6. domnívá se, že aby kroky v rámci boje proti změně klimatu byly efektivní, musejí se zapojit všechna odvětví společnosti a všichni jednotlivci;
7. konstatuje, že úsilí v boji proti změně klimatu se musí opírat nejen o politické podněty, ale také o občanskou společnost, a to jak v rozvinutých, tak i v rozvojových zemích; domnívá se, že by měly být zahájeny informační kampaně pro veřejnost a přijaty výchovné programy na školách a univerzitách, které občany seznámí s analýzami a hodnoceními stavu změny klimatu a navrhnou, jak vhodně reagovat, zvláště pokud jde o změnu způsobu života s cílem omezit emise;
8. pokládá za klíčové, aby Evropská unie nadále vedla celosvětový boj proti změně klimatu; vyzývá k účinně koordinovanému celosvětovému přístupu Evropské unie, dalších hlavních mezinárodních hráčů a mnohostranných organizací, který by umožnil dosažení cílů stanovených v Kjótském protokolu; vyslovuje plnou podporu probíhajícím snahám o vytvoření mnohostranného rámce pro období po roce 2012 týkajícího se snižování emisí skleníkových plynů a očekává vytvoření komplexního a spravedlivějšího režimu změny klimatu; zdůrazňuje, že je třeba dokonalejšího mechanismu čistého rozvoje, který by se lépe hodil k využití v nejméně rozvinutých zemích;
9. věří, že navržený Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii je v tomto rámci významným nástrojem a že by mohl hrát důležitou roli v projektech energetické účinnosti a při propagaci obnovitelné energie v rozvojových zemích;
10. vyjadřuje znepokojení nad tím, že chudé a rozvojové země na celém světě přispěly ke změně klimatu nejméně, ale trpí a nadále budou trpět nejvíce jejími důsledky; zastává názor, že narůstá potřeba poskytnout rozvojovým zemím cenově dostupné technologie a finanční podporu a že největší prioritou by měla být reforma trhů s energií, zejména trhů velkých průmyslových zemí jako Čína a Indie, prostřednictvím prosazování paliv z biomasy a obnovitelných zdrojů;
11. považuje za nezbytné promítnout boj proti změně klimatu do všech vnějších vztahů Evropské unie; věří, že společná zahraniční a bezpečnostní politika EU má obrovskou možnost sehrát důležitou úlohu při prohlubování schopnosti EU zabránit konfliktům, které se zhoršují se změnou klimatu, jako jsou územní spory, napětí ohledně přístupu k přírodním zdrojům, např. k vodě, a přírodní katastrofy, a také tyto situace řešit; domnívá se, že by se měly prozkoumat další způsoby, jak začlenit otázku přizpůsobení se změně klimatu a jejího zmírnění do stávajících vnějších politik a finančních nástrojů; vyzývá vysokého představitele, aby společně s Komisí předložil své předběžné úvahy na téma „mezinárodní bezpečnost a změna klimatu“ v souvislosti s připravovanou

aktualizací Evropské bezpečnostní strategie;

12. domnívá se, že by měla být prohloubena mezinárodní spolupráce, pokud jde o odhalování a monitorování ohrožení bezpečnosti v souvislosti se změnou klimatu a s ohledem na schopnost předcházet těmto situacím, být na ně připraven, zmírňovat jejich dopad a vhodně reagovat, a že je třeba podporovat rozvoj regionální bezpečnosti na různých úrovních změny klimatu (se zohledněním důsledků pro mezinárodní bezpečnost);
13. domnívá se, že EU by měla zintenzivnit dialog se sousedními státy a s hlavními průmyslovými zeměmi a zapojit je do přizpůsobení se změně klimatu a úsilí o zmírnění jejího dopadu; navrhuje, aby EU nadále zohledňovala přizpůsobování se změně klimatu ve svých regionálních strategiích, a to zejména v evropské politice sousedství, černošské strategii, ve strategii pro Střední Asii, v akčním plánu pro Blízký východ, ve společné strategii EU pro Středomoří, společném environmentálním programu Euroclima pro země Latinské Ameriky a strategii EU-Afrika, a také v politikách pro země AKT, ASEM a Latinské Ameriky, evropsko-středomořské spolupráci a dohodě z Cotonou, a současně se zaměřila zejména na nejohroženější regiony z hlediska bezpečnostních rizik spojených se změnou klimatu;
14. vyzývá Komisi, aby v souvislosti s rozvojovou pomocí, zejména ve strategiích boje proti chudobě, dávala přednost podpoře dodávek udržitelné energie;
15. zdůrazňuje význam energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie pro rozvojovou spolupráci;
16. vyzývá Komisi, aby zajistila, že strategie rozvojové pomoci budou odpovídat cílům ochrany životního prostředí a udržitelnému hospodaření se světovými přírodními zdroji, neboť ekonomický růst, zajištění dodávek energie a změna klimatu představují zásadní a navzájem propojené problémy; vyzývá Komisi, aby prověřila možnosti, jak uvolnit nové finanční zdroje, zajistit, aby podmínky pro všeobecnou rozpočtovou podporu (včetně „smluv o rozvojových cílech tisíciletí“) výslovně zohledňovaly otázku změny klimatu a zajištění dodávek energie v souladu se zásadou společné, ale rozlišené odpovědnosti jednotlivých zemí, a také jak posílit přenos technologií šetrných k životnímu prostředí do rozvojových zemí.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	10.9.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 59 -: 5 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Vittorio Agnoletto, Sir Robert Atkins, Christopher Beazley, Bastiaan Belder, Colm Burke, Philip Claeyns, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Georgios Georgiou, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Ioannis Kasoulides, Metin Kazak, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Cem Özdemir, Ioan Mircea Pașcu, Béatrice Patrie, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Marek Siwiec, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Marcello Vernola, Kristian Vigenin, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Laima Liucija Andrikiienė, Glyn Ford, Kinga Gál, Milan Horáček, Tunne Kelam, Alexander Graf Lambsdorff, Mario Mauro, Nickolay Mladenov, Rihards Pīks, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström, Karl von Wogau
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Costas Botopoulos, Antonio Masip Hidalgo, Pierre Pribetich

16. 7. 2008

STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU

pro Výbor pro rozvoj

k založení Globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy (2008/2131(INI))

Navrhovatelka: Helga Trüpel

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Výbor pro rozvoj jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že podle odhadů Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC) by do roku 2030 měl tok finančních prostředků do rozvojových zemích činit přibližně 100 miliard USD ročně na financování zmírňování následků změny klimatu a mezi 28 a 67 miliardami USD na přizpůsobení se této změně; se znepokojením konstatuje, že je zde obrovská propast mezi potřebami a dostupnými zdroji;
2. zastává názor, že prostředky mimo UNFCCC nelze započítávat do plnění závazků rozvinutých zemí podle této úmluvy;
3. připomíná, že podle čl. 4 odst. 3 UNFCCC mají rozvinuté země poskytnout *nové a dodatečné* finanční prostředky na hrazení dohodnutých celkových nákladů, které vzniknou rozvojovým zemím, jež podepsaly úmluvu;
4. v důsledku toho odmítá jakékoli snahy o dvojitě započítávání finančních prostředků EU do rozvojových cílů tisíciletí a příslibů v rámci UNFCCC;
5. se zájmem bere na vědomí závěry předsednictví Evropské rady ze dne 19. a 20. června 2008 a jejich rozpočtové důsledky; domnívá se, že tyto rozpočtové požadavky je možné uspokojit pouze s využitím prostředků stanovených v interinstitucionální dohodě ze dne 17. května 2006; znovu zdůrazňuje, že na nové úkoly je třeba poskytnout nové finanční prostředky;

6. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že Globální aliance pro změnu klimatu s financováním ve výši 60 milionů EUR na období 2008–2010 doplňuje proces probíhající v rámci UNFCCC, je třeba se vyhnout překrývání jejich činnosti a soustředit prostředky na kroky, které přinášejí největší přínos; domnívá se, že jakmile bude dosaženo dohody o změně klimatu pro období po roce 2012, bude nutné zrevidovat cíle a financování Globální aliance pro změnu klimatu s ohledem na výsledky dohody;
7. konstatuje v této souvislosti, že oficiální rozvojová pomoc EU dosud nedosáhla cíle 0,56 % z HNP EU do roku 2010 a že si lze pouze obtížně představit, jak dostojí EU všem svým závazkům, aniž by našla nové inovativní zdroje;
8. domnívá se, že pro období platnosti dohody o změně klimatu po roce 2012 je třeba zřídit novou finanční strukturu řízenou poptávkou, k níž země EU přispějí svým finančním podílem;
9. znovu zdůrazňuje význam promyšlené politiky a žádá Komisi, aby se zabývala tématem začlenění změny klimatu do úsilí o snížení chudoby při přezkumu rozpočtu EU i při přezkumu různých nástrojů rozvoje v polovině období.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	16.7.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 36 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Laima Liucija Andrikienė, Richard James Ashworth, Reimer Böge, Simon Busuttil, Valdis Dombrovskis, James Elles, Hynek Fajmon, Salvador Garriga Polledo, Ingeborg Gräßle, Ville Itälä, Alain Lamassoure, Margaritis Schinas, László Surján, Herbert Bösch, Brigitte Douay, Vicente Miguel Garcés Ramón, Louis Grech, Catherine Guy-Quint, Jutta Haug, Vladimír Maňka, Cătălin-Ioan Nechifor, Gary Titley, Ralf Walter, Daniel Dăianu, Nathalie Griesbeck, Anne E. Jensen, Jan Mulder, Kyösti Virrankoski, Helga Trüpel, , José Albino Silva Peneda, Esko Seppänen, Sergej Kozlík
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Michael Gahler, Juan Andrés Naranjo Escobar, Bárbara Dührkop Dührkop, Thijs Berman
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	

17. 7. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro rozvoj

k založení globální aliance pro změnu klimatu mezi Evropskou unií a chudými rozvojovými zeměmi, které jsou změnou klimatu nejvíce ohroženy
(2008/2131(INI))

Navrhovatelka: Adina-Ioana Vălean

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro rozvoj jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vřele vítá iniciativu Komise založit globální alianci proti změně klimatu (GCCA); je přesvědčen, že to je správný způsob, jak pomoci rozvojovému světu vypořádat se se změnou klimatu, který současně skýtá evropským společnostem strategickou příležitost propagovat a šířit své technologie a know-how;
2. uznává, že rozvojové země, a zejména nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy, jsou změnou klimatu postiženy nejvíce a současně mají nejmenší možnost tuto změnu řešit;
3. zdůrazňuje, že je důležité předávat partnerským zemím aliance poznatky a technologie – včetně technologií sloužících ke snížení nebezpečí vzniku katastrof; v tomto smyslu vyzývá Komisi, aby podporovala internetovou „knihovnu“ s relevantními údaji o přizpůsobování se změně klimatu a aby umožnila výměnný program mezi těmito zeměmi určený pro odborníky v oblasti přizpůsobování se změně klimatu;
4. vzhledem k tomu, že změny ve využívání půdy a odlesňování přispívá v těchto zemích ke vzniku jedné třetiny veškerých emisí, doporučuje, aby nejlepší projekty mechanismu čistého rozvoje, které podporují zalesňování, obnovu lesa, snížení emisí při odlesňování a jiné metody udržitelného lesního hospodářství, byly podpořeny systémem EU pro obchodování s emisemi (EU ETS);
5. vyzývá k vytvoření víceoborových skupin tvořených řídicími pracovníky v oblasti

zvládání katastrof, odborníky v oblasti rozvoje, pracovníky zabývajícími se plánováním, klimatologové a odborníky v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, kteří by určili nejlepší postupy pro regionální rozvoj;

6. žádá o vypracování koncepce dlouhodobého financování, včetně použití výtěžku dražeb v rámci systému EU ETS;
7. vyzývá Komisi, aby formulovala předpisy a normy týkající se budoucích evropských investic v nejméně rozvinutých zemích, jejichž cílem bude zajistit, aby normy platné v EU byly povinné také pro evropské investice v těchto zemích;
8. vyzývá Komisi, aby pro období po roce 2010 vypracovala strategii týkající se úlohy aliance v boji proti změně klimatu v rozvojových zemích, včetně rozvojových zemí se středními příjmy, jako je Čína a Indie;
9. vyzývá Komisi, aby koordinovala úsilí soukromého sektoru a vlád, zejména v dotyčných zemích za účelem maximalizace ekologických výhod vyplývajících z globální aliance pro změnu klimatu a zajistila rychlé převedení pozitivních výsledků na všechny zúčastněné;
10. vyzývá Komisi, aby zaváděním specifických programů podporovala výzkum v odvětvích, která jsou citlivá na změny klimatu, jako je vodohospodářství a zemědělství tím;
11. zdůrazňuje význam mechanismů čistého rozvoje jako nástroje, který podněcuje společnosti v EU k investování v nejméně rozvinutých zemích; je přesvědčen, že je velmi důležité zajistit, aby se tok soukromého kapitálu dostal do většiny nejméně rozvinutých zemí, a nikoli jen do vybraných zemí, jak je tomu v současnosti; zdůrazňuje však, že koncepce doplňkovosti mechanismů čistého rozvoje musí být striktně v souladu požadavky na snížení emisí a nekompromisně vést k jejich skutečnému snižování v rozvojových zemích a musí být rovněž spojena s přizpůsobením se účinkům změny klimatu a se zmírňováním následků této změny v rozvojových zemích.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	16.7.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 46 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	John Attard-Montalto, Šarūnas Birutis, Jan Březina, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Dragoş Florin David, Pilar del Castillo Vera, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papparizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Danutė Budreikaitė, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Dorette Corbey, Avril Doyle, Juan Fraile Cantón, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Toine Manders, Pierre Pribetich, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Ţicău, Vladimir Urutchev

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	15.9.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 16 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Nirj Deva, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Luisa Morgantini, Pierre Schapira, Frithjof Schmidt, Feleknas Uca, Anna Záborská, Jan Zahradil
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Ana Maria Gomes, Manolis Mavrommatis, Anders Wijkman, Gabriele Zimmer